

JAAARVERSLAG 2008

vzw SPK vierde in 2008 zijn 20ste verjaardag, en dit bleef niet onopgemerkt. Met de uitgave van een prachtig boek, de realisatie van een schitterende fototentoonstelling en een boeiende feestzitting – alle drie rond het centrale thema ‘de houdbaarheid van duurzaamheid’ – werd deze verjaardag op gepaste wijze in de verf gezet.

Het thema ‘duurzaamheid’, in de brede betekenis van het woord, is al veel langer een rode draad doorheen de streekontwikkelingsprojecten van SPK. Dat mocht ook in 2008 weer blijken uit een groot aantal initiatieven en projecten die werden uitgevoerd.

SPK is al 20 jaar lang een belangrijke motor voor ontwikkeling in de Kempen, en heeft voor de komende jaren zijn ambitie langs drie strategische assen gedefinieerd: het wil een katalysator zijn voor de versterking van de Kempen 1) als creatieve kennisregio, 2) als innovatieve welzijnsregio, en 3) als groene belevingsregio. De drie duurzaamheidspijlers – profit, people, planet – zijn op deze wijze intrinsiek vervat in onze initiatieven voor streekontwikkeling.

In voorliggend jaarverslag over 2008 wordt een beknopt overzicht gepresenteerd van de belangrijkste wapenfeiten van het afgelopen jaar. Als voorzitter mocht ik een bevoorrechte getuige zijn van en meewerken aan o.a. de opstart van het strategisch programma ‘Kempen Duurzaam’, aan de opstart van de eerste spin-off bedrijven bij VITO begeleid door SPK, aan de opmaak van een ambitieus plan om Vlaanderen en Zuid-Nederland tot Europese waterstofregio uit te bouwen, aan de opstart van nieuwe PLATO™-projecten, waaronder specifieke programma’s voor sociale-economiebedrijven en voor plattelandsondernemers, aan de opstart van nieuwe Digidak-locaties in vier nieuwe gemeenten, aan de succesvolle afronding van 14 lokaal-sociaalbeleidsplannen in evenveel gemeenten begeleid door SPK, aan een reeks sensibiliseringsactiviteiten rond het thema ‘levenslang wonen’, om er maar enkele te noemen.

U kan er veel meer over lezen in dit verslag, of via de geheel vernieuwde en aantrekkelijke website www.spk.be.

Het was voor mij een genoegen om in 2008 weer een stukje dichterbij het SPK-beleid en de projecten betrokken te zijn, en ik heb er het volste vertrouwen in dat dit unieke streekontwikkelingsteam ook de volgende 20 jaar nog een sterke troef zal zijn voor een duurzame versterking van de Kempen!

Ludo Helsen
Voorzitter SPK 2008

onze missie

SPK vzw is een private streekontwikkelingsorganisatie die in een breed socio-economisch spectrum vernieuwende projecten ontwikkelt om de Antwerpse Kempen te versterken als duurzame ondernemende regio waar het goed is om te wonen, te werken en te ontspannen voor huidige en toekomstige generaties.

onze strategie 2007-2010

SPK wil een katalysator zijn voor de uitbouw van de Kempen tot een voorbeeldregio op het vlak van duurzaamheid, langs drie strategische assen: de Kempen versterken als

1. creatieve kennisregio,
2. innovatieve welzijnsregio,
3. groene belevingsregio.

onze waarden

- Samen: we werken constructief samen met anderen.
- De blik naar buiten: we leggen contacten over organisatie-, regio- en landsgrenzen heen.
- Ondernemend: we nemen initiatief, we zijn creatief en vernieuwend.
- Duurzaam: we ontwikkelen kansen voor mensen, de natuur en de economie.
- Kempen: de toekomstgerichte ontwikkeling van onze streek is ons eerste belang.

bestuur

In onze Raad van Bestuur zetelen werkgevers- en werknemersorganisaties en afgevaardigden van de Provincie Antwerpen. Het voorzitterschap wisselt jaarlijks.

Functies in de Raad van Bestuur in 2008

ABVV	Stan Hens	bestuurder
	Geert Van Autenboer	secretaris
ACV	Piet Daneels	bestuurder
	Kris Van Elsen	bestuurder
ACW	Mon Verrydt	bestuurder
Boerenbond	Ludo Pluym	bestuurder
Provincie Antwerpen	Jos Geuens	bestuurder
	Ludo Helsen	voorzitter
SPK	Bart Wuyts	penningmeester
Unizo	Tom Hens	bestuurder
Voka Kempen	Louis De Coninck	bestuurder
	Frans Michielsens	bestuurder
VKW	Jos Kempen	ondervoorzitter

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en de streekmanager.

De streekmanager is door een grote onderneming voor drie jaar gedetacheerd om de organisatie operationeel te leiden. In 2007, 2008 en 2009 neemt Bart Wuyts, afkomstig van Philips, de leiding van SPK op zich. Samen met de verschillende projectteams geeft hij impulsen aan de verschillende actiedomeinen.

PHILIPS

financiering

We kunnen voor financiering rekenen op subsidies van de Provincie Antwerpen, de Vlaamse Regering, de Federale Regering en de Europese Unie.

kmo kenniscentrum- PLATO™

PLATO™-projecten

In mei 2008 startte de 13de editie van het tweejaarlijkse PLATO™-project, PLATO™-1300. Het project telt vijf groepen, waaronder één sectorgroep Bouw. Elke groep staat onder begeleiding van minstens vier begeleiders uit 13 verschillende peterbedrijven.

In navolging van het vorige succes, ging eind september de tweede editie van PLATO™-Intensief van start. Dit project, waar de PLATO™-methodiek gekoppeld wordt aan een actieplan en een laagdrempelige individuele begeleiding op maat, loopt in vijf groepen, die elk gedurende twee jaar een specifiek thema (commercieel, financieel, personeel, innovatie en continuïteit) behandelen. Deze groepen worden begeleid door 24 begeleiders uit een 20-tal peterbedrijven.

Het najaar stond in het teken van de voorbereiding van PLATO™-Focus. PLATO™-Focus is een gloednieuw project dat in het leven geroepen werd vanuit de behoefte in de markt aan kortlopende PLATO™-projecten. PLATO™-Focus start eind januari 2009 en de verschillende groepen zullen zich gedurende één jaar focussen op een bepaald gespecialiseerd managementthema of een specifieke bedrijfssector. De deelnemers werken rond aandachtspunten en kunnen een beroep doen op hun begeleiders voor een beperkte individuele begeleiding.

Binnen deze drie projecten zijn in totaal een kleine 200 KMO's actief!

PLATO™ na 20 jaar nog altijd springlevend!

PLATO™ kende zijn oorsprong in hartje Kempen, eind jaren 80. 20 jaar later kent het unieke concept van de PLATO™-formule nog steeds een enorm succes. Dit 20-jarig porseleinen bestaan is niet onopgemerkt voorbijgegaan. Het KMO Kenniscentrum publiceerde medio 2008 in samenwerking met Adrem een brochure om het 20-jarig bestaan van PLATO™ kenbaar te maken. Naast aantrekkelijke foto's en gerichte informatie over onze projecten bevatte de uitgave ook interviews met oud-deelnemers en -begeleiders. De publicatie werd naar het hele netwerk van KMO's en begeleiders gestuurd en positief onthaald.

Afsluiting van het project 'Zaken doen met het buurland' in majeur!

In maart 2008 ging het slotevenement door van het 'Zaken doen met het buurland'-project te Breda. Dit project ging in september 2006 van start als een gezamenlijk programma van twee Belgische (SPK vzw en Voka-Kamer van Koophandel Kempen) en twee Nederlandse partners (REWİN en Kamer van Koophandel West-Brabant). De slotbijeenkomst kende een zeer hoge opkomst van een 80-tal aanwezigen uit zowel Nederland als België. Een award werd uitgereikt aan de meest verdienstelijke Vlaamse en Nederlandse ondernemer.

PLATO™-Internationaal

Dat het succes van PLATO™ grenzen overschrijdt, heeft het KMO Kenniscentrum in 2008 zeker geweten!

- Het PLATO™-concept werd in 2008 voor de eerste keer in Nieuw-Zeeland geïmplementeerd. De projectenorganisatie 'Aucklandplus' startte met twee KMO-groepen. Intussen is het contract met het Nieuw-Zeelandse Ministerie van Economische Ontwikkeling verlengd tot juni 2011.
- In Engeland is onze vroegere relatie met Business Link (een overheidsorganisatie ter ondersteuning van lokale KMO's) uitgemond in een nieuw vijfjarencontract met 'PLATO GB Ltd'. Deze nieuw opgezette entiteit zal de komende vijf jaren vooral PLATO™-projecten implementeren in Zuid-Engeland.

Individuele begeleidingen

In 2008 heeft het KMO Kenniscentrum opnieuw vele bedrijven op individuele basis ondersteund en verder geholpen. We noteren het tweede jaar op rij een groei van 45% met 22 individuele begeleidingen.

Kempen Duurzaam

Nadat SPK eind 2007 het voortouw had genomen om een strategische visie te formuleren om de Kempen tegen 2020 op de kaart te zetten als toonaangevende regio op het vlak van duurzame energie- en milieutechnologie, is deze visie in 2008 opgenomen als belangrijke pijler in het nieuwe Streekpact Kempens 2007-2012 dat werd voorgesteld door Resoc Kempens. Vanuit Resoc is SPK aangeduid als trekker voor de uitvoering van deze pijler. Medio 2008 werd het projectvoorstel 'Kempens Duurzaam' door het Vlaamse EFRO-Managementcomité goedgekeurd, een project dat een strategisch projectenprogramma wil creëren om bovenvermelde ambitie waar te maken. Dit project geniet verder ook de steun van de Provincie Antwerpen, Vlaanderen-in-Actie en Philips.

In de loop van 2008 is volop gestart met de invulling en uitvoering van dit programma. Er worden twee strategische doelen vooropgesteld: de Kempens uitbouwen tot een toonaangevende kennisregio enerzijds, en een voorbeeldregio anderzijds op het vlak van duurzaamheid. Concrete projecten moeten deze ambitie tot uitvoering brengen: projecten die vanuit SPK zelf uitgevoerd worden, aangevuld met zoveel mogelijk projecten en initiatieven van en met andere Kempense bedrijven, kenniscentra, organisaties en overheden.

De houdbaarheid van duurzaamheid

Naar aanleiding van het 20-jarig bestaan van SPK werd in december 2008 een jubileumsymposium georganiseerd in de Warande rond het thema 'duurzaamheid'. Dit symposium ging gepaard met de voorstelling van een boek 'De houdbaarheid van duurzaamheid' waarin diverse bekende auteurs en fotografen hun visie geven over dit thema. De foto's uit het boek werden ook gedurende een maand tentoongesteld in de Warande. De tentoonstelling is beschikbaar voor verdere verspreiding, en het boek is verkrijgbaar in de betere boekhandels of via de SPK-website.

Spin-off project met VITO

Een belangrijke uitdaging in het programma Kempens Duurzaam ligt in het sterker valoriseren van technologische kennis en expertise via de creatie van nieuwe technologiebedrijven, oftewel 'spin-offs' vanuit de kenniscentra. De Kempens heeft hierin totnogtoe slechts een beperkte ervaring, hoewel mag verwacht worden dat de aanwezige kenniscentra beschikken over een interessant potentieel aan valoriseerbare technologieën en/of producten. SPK is medio 2007 de uitdaging aangegaan om – gedeeltelijk ondersteund met IWT-middelen – business development expertise aan te reiken aan VITO om in nauwe samenwerking met de onderzoekers potentiële businessideeën uit te werken tot spin-off bedrijven. In de loop van 2008 werden reeds twee spin-off bedrijven opgestart met ondersteuning van SPK ('Carbstone' dat zich richt op carbonatatie van metaalslakken, en 'Terra Energy' gespecialiseerd in bodem-energieopslag), en een derde bedrijf zal medio 2009 opgestart worden. Parallel met deze concrete spin-off projecten heeft de VITO-directie in een nieuwe visie geformuleerd hoe ze de komende jaren op een actieve wijze deze vorm van kennisvalorisatie wenst verder te zetten.

Energieconversiepark ECP

Vanuit het Grensoverschrijdend Platform Bio-energie dat SPK met enkele Nederlandse partners heeft opgezet, ontstond in 2007 het idee om een innovatief bio-energiepark te ontwerpen en naar haalbaarheid te onderzoeken op diverse plaatsen in Vlaanderen en Zuid-Nederland. Het concept zou een antwoord moeten bieden op de vraag hoe een grote flexibiliteit aan biomassaströmen verwerkt kan worden tot energie of andere grondstoffen in een installatie die economisch rendabel is. Om dit te realiseren wordt gedacht aan het combineren van meerdere processen voor biomassa-verwerking, waarbij niet alleen de flexibiliteit aan te verwerken biomassa toeneemt, maar tevens mogelijkheden kunnen ontstaan om energetische synergieën tussen de verschillende processen te realiseren waardoor het totaal rendement verhoogt. Met VITO als projectleider en diverse Vlaamse en Nederlandse partnerorganisaties (waaronder SPK) werd dit projectidee in 2008 vertaald naar een concrete projectaanvraag die werd voorgelegd aan Interreg. Een antwoord hierop en een verder vervolg van het project wordt in de loop van 2009 verwacht.

Waterstofregio Vlaanderen – Zuid-Nederland

Gestimuleerd door de Europese Commissie zijn er op enkele plaatsen in Europa reeds ‘waterstofregio’s’ in ontwikkeling, waar concrete innovatie- en demonstratieprojecten opgezet worden die gebruik maken van waterstof als duurzame brandstof. Aangezien Vlaanderen – en daarin niet in het minst de Kempen – en Zuid-Nederland beschikken over diverse kenniscentra en bedrijven die reeds actief zijn op het vlak van waterstoftechnologie, is er een ambitieus project opgezet om ook hier een waterstofregio te creëren. Bedoeling is om met dit programma van grootschalige demonstratieprojecten, gecombineerd met specifieke opleidingstrajecten voor technische scholen, een hefboom te creëren voor de snelle ontwikkeling van een waterstofeconomie in Vlaanderen – Zuid-Nederland.

Dit project werd in samenwerking met diverse Vlaamse en Nederlandse partners voorbereid, en in 2008 voorgelegd aan de Vlaamse, Nederlandse en Europese (Interreg) overheden. Onder meer tijdens een voorstelling van het project aan geïnteresseerde betrokkenen in Westerlo op 20 juni 2008 werd reeds zeer expliciete steun toegezegd vanuit de Vlaamse minister voor Economie en Innovatie, Patricia Ceysens. In het voorjaar van 2009 werd het project definitief goedgekeurd, en de nieuwe vzw WaterstofNet opgericht (met SPK als stichtend lid). Het project voorziet een looptijd van drie jaar en een budget van 14 miljoen euro. De vzw WaterstofNet is gevestigd in de Campus Blairon te Turnhout.

Nucleaire thema's

Naast bovenstaande onderwerpen is SPK ook in 2008 actief geweest als secretaris van de Regionale Nucleaire Coördinatiecel RNC, en zijn er concrete studieprojecten gestart voor NIRAS en SCK. (NIRAS is de Nationale Instelling voor Radioactieve Afvalstoffen en Splijtstoffen, het SCK is het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol.)

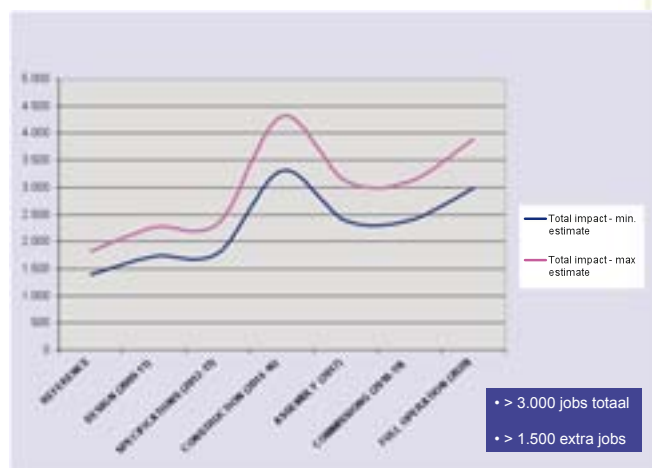
Voor NIRAS voerde SPK in 2008 een begeleidingsopdracht uit bij het geïntegreerde bergingsproject voor categorie A radioactief afval te

Dessel. Bij de totstandkoming van dit bergingsproject werden in de gemeenten Dessel en Mol door zogenaamde ‘partnerschappen’ STOLA en MONA een aantal maatschappelijke voorwaarden geformuleerd voor het accepteren van de bergingsite. Drie van deze voorwaarden werden door SPK verder uitgewerkt, in nauwe samenwerking met de partnerschappen én NIRAS. Het gaat over: i) de maximalisatie van lokale tewerkstelling, ii) het behoud van de nucleaire knowhow, en iii) de economische ontwikkeling bij een verdere afname van de nucleaire activiteiten. In lijn met de ambities uit het ‘Kempen Duurzaam’-programma stelde SPK een coherente economische ontwikkelingsaanpak voor, waarbij het bergingsproject als een hefboom zou kunnen fungeren voor de ontwikkeling van Dessel, Mol en verdere omgeving tot het centrum van een Kempense kennisregio op het vlak van duurzame energie- en milieutechnologie. Op deze wijze kan de Kempen een pioniersrol blijven vervullen op deze domeinen, net zoals die 50 jaar geleden ook reeds werd vervuld (op het vlak van nucleaire technologie). Einde 2008 werd de SPK-studie afgerond, en overgedragen naar NIRAS en de partnerschappen.

Voor het SCK voert SPK sinds de zomer 2008 een socio-economische impactstudie uit voor het Myrrha-project. Myrrha is de codenaam van een grootse ambitie die SCK heeft om een nieuwe onderzoeksreactor te bouwen in Mol, in opvolging van de oudere ‘BR2’-reactor die tot op vandaag een essentiële onderzoeksinfrastructuur biedt voor het studiecentrum. De studie van SPK loopt in 2009 nog verder, en is inmiddels uitgebreid met een begeleidingsopdracht bij het verder succesvol verdedigen van het project naar de regionale, nationale en Europese overheden toe. Een gedetailleerde becijfering leverde alvast het inzicht op dat het Myrrha-project een belangrijke technologie-aantrekkingspool kan worden voor de Kempen, met het potentieel om meer dan 1500 extra arbeidsplaatsen te creëren.

Extra tewerkstelling dankzij Myrrha (directe + indirecte arbeidsplaatsen)

digitale kloof - digidak

Digidak in stadsregio Turnhout

Opening nieuwe locaties

In Turnhout koos men er in 2008 voor om twee extra locaties op te starten in de tot nu toe 'blinde vlekken', de Parkwijk en Schorvoort. Hiermee is de geografische spreiding in Turnhout volledig. Elk van de zeven stadsdelen in Turnhout kan rekenen op zijn eigen Digidak-lokaal. In sommige grotere stadsdelen zijn er zelfs twee. Dit kadert perfect in de gebiedsgerichte werking van Turnhout. Een volgende stap hier is te kijken in hoeverre de Digidak-lokalen mee kunnen worden ingezet in een gebiedsgerichte aanpak in de stad. De opening in september lokte alvast heel wat bezoekers. En de vraag naar initiaties was in deze locaties, zoals in alle andere Digidaks, onmiddellijk zeer groot.

Resultaten in cijfers

In totaal bereikten we in 2008 in de stadsregio Turnhout:

Locaties	Nieuw geregistreerd	Uren bezetting	Vrije inloop bezoekers	Aantal cursussen	Deelnemers
7donk	14	876	9	10	19
Akira	29	834	106	0	0
Blairon	134	1066	260	0	0
Beerse	73	280	18	31	117
Schorvoort (geopend in september 2008)					
	13	24	10	3	12
Parkwijk (geopend in september 2008)					
	10	27	13	3	15
Prisma	209	2950	345	7	26
Projectencentrum	100	2598	196	21	93
Senior	38	1557	147	9	36
Vaart	58	3576	212	11	55
Viscom	23	2283	109	4	5
Totaal	701	16071	1425	99	378

Omschakeling naar lokale diensteneconomie

Tot op heden werkten we in Digidak met een tewerkstellingsproject. We hadden daardoor plaats voor zeven voltijdse equivalenten. Zij kregen de kans om werkervaring op te doen in een omgeving waar heel wat aandacht ging naar opleiding en individuele begeleiding. De uitgebreide omkadering zorgde ervoor dat wij onze deelnemers vrij goed konden laten doorstromen naar het reguliere arbeidscircuit. Aangezien Vlaanderen in 2008 de Wep-plus-reglementering, omkadering en financiering herdefinieerde, kozen we voor een omschakeling naar lokale diensteneconomie. We kregen in de zomer van 2008 een erkenning als lokale diensteneconomie en schakelden geleidelijk over naar dit nieuwe systeem. In de toekomst kunnen we daardoor werken met vijf doelgroepmedewerkers die de begeleiding in onze Digidak-lokalen voorzien. Aangezien zij langer dan een jaar in dienst kunnen blijven, betekent dit voor Digidak-bezoekers, die zich toch erg hechten aan een begeleider, een meerwaarde.

Resultaten tewerkstelling

In 2008 namen 12 mensen deel aan het tewerkstellingsproject Wep-plus. Zij verzorgden als onthaal- en administratief bediende de begeleiding in de Digidak-lokalen. Twee van deze mensen konden overschakelen naar lokale diensteneconomie en zijn op dit moment nog steeds in dienst als begeleider. Zes andere deelnemers stroomden volgens de huidige informatie door naar opleiding of reguliere tewerkstelling. Dit betekent een doorstroom/uitstroomresultaat van 66%.

We gaven alle deelnemers aan het project volgende opleidingen: didactiek, besturingssystemen, hardware, pc-onderhoud, multimedia, Word, Excel, Frontpage, communicatie en assertiviteit. Daarnaast kregen alle deelnemers de ruimte om onder begeleiding een eigen zelfstudietraject op te zetten.

Uitbreiding van Digidak in de provincie Antwerpen

De Provincie Antwerpen lanceerde eind 2007 een oproep aan alle Antwerpse steden en gemeenten. Wie een Digidak wou opstarten kon hiervoor een opstartfinanciering aanvragen bij de Provincie via Sociale Economie, of, indien het om opstart van Digidak in een bibliotheek ging, bij het provinciaal bibliotheekcentrum Vrieselhof.

Vier gemeenten dienden een dossier in en kozen ervoor om met provinciale middelen op te starten in 2008. Ook de Stad Antwerpen kon via een samenwerking met Digidak met provinciale middelen twee digipunten (d.i. een gelijkaardig concept) openen.

Hieronder een overzicht van de nieuwe gemeenten die startten met Digidak in de provincie Antwerpen:

Gemeenten	Aantal	Startdatum
Ravels	2 locaties	31/08/2008
Hoogstraten	3 locaties	07/10/2008
Zoersel	2 locaties	13/10/2008
Kalmthout	3 locaties	05/12/2008
Antwerpen	2 digipunten	03/10/2008

Resultaten voor 2008:

Gemeenten	Unieke bezoekers	Cursist-uren	Vrijwilligers
Ravels	115	1530,0	9 + 1 art. 60
Hoogstraten	171	439,5	14 + 1 art. 60
Zoersel	137	564,0	16 + 0,5 art. 60
Kalmthout	102	0,0	14 + 1,5 art. 60
Totalen	525	2533,5	53 vrijwilligers 4 VTE tewerkstelling

Digidak in Vlaanderen

Aangezien ook gemeenten buiten de provincie graag het Digidak-concept overnemen, werken we samen met organisaties in de provincies Limburg en Vlaams-Brabant. Samen met hen en met de steun van Cera bekeken we hoe we het bestaande concept gestandaardiseerd kunnen verspreiden in heel Vlaanderen. We ontwikkelden hiervoor een aantal tools en kunnen zo op termijn een overkoepelend Digidak-netwerk uitbouwen zodat gemeenten makkelijker kunnen ondersteund worden bij het instappen in Digidak.

Een eerste stap hiertoe was het ontwikkelen van een gemeenschappelijk Digidak-logo dat door alle partners (SPK, BLM, IGO en toekomstige partners in Oost- en West-Vlaanderen) gebruikt kan worden. Op die manier werken we aan herkenbaarheid en verlagen we de drempel naar bezoekers toe. Ook een gezamenlijke website maakte deel uit van dit geheel. Elke gemeente die instapt in het Digidak-concept krijgt hier een eigen plaats waarop zij hun informatie kwijt kunnen. Door het delen van tools zoals cursusmaterialen, een registratiesysteem, een kalendersysteem, etc. kunnen we ervoor zorgen dat hetzelfde werk niet door elke gemeente moet worden gedaan. Deze informatie is beschikbaar voor iedere partner.

Naast ondersteuning naar gemeenten toe, kan een overkoepelend

Digidak-netwerk ook makkelijker rapporteren naar financierende instanties, kunnen we bekijken wie er in Digidak bereikt wordt en kunnen we vooral ook aan kwaliteitscontrole doen.

Brandsite

In 2008 startten we het project Brandsite in de wijk Den Brand in Turnhout. Specifiek aan deze wijk is dat zij nogal geïsoleerd is. Je vindt er geen winkels of openbare diensten. Daarnaast worden een aantal bewoners van de wijk geconfronteerd met armoede en de daaraan verwante problematieken. Een aantal organisaties probeert deze wijk uit haar isolement te halen. Deze acties zijn echter niet op elkaar afgestemd en bereiken ook niet het verwachte effect.

Naar aanleiding van de projectoproep van Proximus Foundation voor inclusie voor kansarme jongeren en in overleg met Jeugdwelzijnwerk vzw werd de Brandsite opgezet. Deze buurtwebsite wil in de eerste plaats de lokale acties van organisaties zichtbaar maken. We stimuleerden organisaties en lokale actoren om hun activiteiten door te geven zodat ze op de site geplaatst konden worden. Daarnaast werd er samengewerkt met jongeren om inhoud op deze site te plaatsen. De samenwerking met de jongeren had tot doel vooral een betrokkenheid te realiseren en de sociale cohesie in de wijk te bevorderen. Wekelijks waren er dan ook activiteiten en overlegmomenten met de jongeren gepland.

Point Zero

In 2008 namen we deel aan het Stilteplatform van de Kempen, georganiseerd door Vormingplus Kempen. We bekeken hier stilte vanuit verschillende invalshoeken en ontdekten dat stilte heel wat kwaliteiten heeft. Onze eigen insteek hierin was stilte als luisterbereidheid en empathie. Dat is de manier waarop we in Digidak vorming willen organiseren, zowel naar bezoekers van Digidak als naar deelnemers aan het tewerkstellingstraject wep+. We starten in ons vormingsaanbod van leervragen van mensen zelf. Om dit te kunnen doen, moet een begeleider eerst stil worden, luisteren.

Aansluitend bij het Stilteplatform organiseerden we in Turnhout samen met Vormingplus Kempen en Eva, een allochtone vrouwenvereniging, het project Point Zero. We realiseerden ons dat iedereen in alle drukte nood heeft aan een rustpunt, een pauzemoment, een point zero. Samen met de vrouwen van Eva gingen we op zoek naar ieders point zero. Deze brachten we in beeld met een camera. Samen maakten we presentaties die op 6 november tijdens een toonmoment aan het grote publiek (een 70-tal mensen) werden voorgesteld. Deelnemers lichtten hier hun eigen point zero's toe en toonden het resultaat van de drie workshops waar ze aan deelnamen.

social-profit

Projecten Levenslang Wonen

Dankzij een projectsubsidie van Vlaams Minister van Wonen, Marino Keulen heeft SPK vzw een aantal sensibilisatieactiviteiten op touw gezet rond levenslang wonen. Levenslang wonen draagt bij tot de verhoging van de kwaliteit van het leven. Uit onderzoek blijkt dat zoveel mogelijk mensen thuis willen blijven wonen. Te vaak zien we echter dat mensen met pijn in het hart afscheid moeten nemen van hun (t)huis omdat ze ouder of minder mobiel worden. Wanneer mensen echter zouden bouwen met de principes van het levenslang wonen in het achterhoofd, dan hoeven ze hun huis niet noodgedwongen te verlaten, maar kan de woning eenvoudig 'aangepast worden' of 'meegroeien' met hun behoeften. Kenmerkend voor zo'n levenslange woning is dat ze toegankelijk, veilig en comfortabel is. Het is een woning waarin iedereen kan leven, ongeacht de leeftijd, de lichamelijke kenmerken, capaciteiten en beperkingen.

SPK nam deel aan beurzen, organiseerde informatiesessies voor senioren, voor lokale besturen,... We werkten samen met de Bouwunie, de Confederatie Bouw, Livios, Ons Zorgnetwerk, Provincie Antwerpen en lokale besturen.

Beurs Levenslang Wonen

SPK vzw en het Provinciaal Centrum voor Bouwen en Wonen Kamp C organiseerden van 17 tot 19 oktober 2008 een driedaagse sensibilisatiebeurs rond het thema 'Levenslang Wonen' op de

site van Kamp C in Westerlo. Zo'n 35 standen met inspirerende en toonaangevende projecten stelden zich voor aan een breed publiek van particulieren met bouw- en verbouwplannen, ouderen, huisvestingsconsulenten, woonambtenaren, architecten, studie bureaus, bouwbedrijven, sociale bouwmaatschappijen, sociale organisaties,... De Provincie Antwerpen organiseerde op 17 oktober 2008 een studiedag rond meegroeiwonen.

Portaalsite

Op de portaalsite www.levenslangwonen.info bundelden we zowel de theorie over levenslang wonen als de vertaling ervan naar de praktijk. Bezoekers van het portaal kunnen ontdekken wat de toepassing van de principes van levenslang wonen betekent voor de inrichting van een woonkamer, badkamer, slaapkamer, keuken, toilet,... Naast de 15 basiscriteria en gouden regels en tips voor uw woning zijn er enkele manieren om subsidies en premies aan te vragen gepubliceerd.

Aan de hand van een online test kan men te weten komen hoe men later in zijn woning kan blijven wonen als men minder mobiel wordt. Op de activiteitenkalender en de nieuwsmodule vindt men resultaten van onderzoeken, nieuwtjes over levenslang wonen en ontdekt men bijvoorbeeld levensloopbestendige appartementen die te koop zijn en kan er een virtueel bezoek gebracht worden aan een aantal levensloopbestendige woningen of appartementen.

Social-Profitplatform

De belangrijkste spelers uit de welzijnssector uit de regio denken in dit sectoroverstijgende en neutrale overlegplatform na over de ontwikkeling van de social-profitsector in de Kempen. Het Social-Profitplatform analyseert trends en evoluties in de sector, spoort lacunes in het aanbod op en formuleert concrete acties. Als stuurgroep en denktank vormt het Social-Profitplatform een forum waar organisaties initiatieven en ideeën voor de regio kunnen uittekenen. In 2008 bepaalde het Social-Profitplatform onder meer een aantal prioritaire actiepunten binnen de pijler 'Welzijn, Zorg & Life Sciences' van het Streekpact 2007-2012 van RESOC Kempen.

PLATO™-Sociale Economie

In september 2008 startte een groep leidinggevendenden uit de sociaal-economische sector een PLATO-traject van één jaar. RICK en Eribel zijn peterorganisaties. Een 20-tal deelnemers afkomstig uit sociale werkplaatsen, dienstenchequebedrijven, invoegbedrijven,... wisselen maandelijks ervaringen uit tijdens de groepsessies. Dit project wordt gefinancierd door middelen van de Provincie Antwerpen.

Avanti

Het Avanti-project wil een bijdrage leveren aan de inclusie van personen met een beperking en de kansen op levenslang leren (en werken) voor personen met een autismespectrumstoornis (ASS) maximaliseren. Dit gebeurt door de ontwikkeling van een levensloopmodel op maat gericht op sociale inclusie op de arbeidsmarkt (vanuit onderwijs en werk). Het model richt zich op het onderwijs en zal zich vervolgens toespitsen op de nodige ondersteuning bij training, stage en tenslotte werk.

Meer info: www.learninggateway.be/avanti.html

Dit project wordt gefinancierd met middelen van EPOS Vlaanderen.

Lokaal sociaal beleid

Tijdens de eerste maanden van 2008 begeleidden wij nog acht lokale besturen in het finaliseren van hun lokaal sociaal beleidsplan 2008-2013, waarvoor zij uitstel tot indiening bij de Vlaamse Overheid hadden verkregen. Nadien engageerden enkele lokale besturen ons in de loop van het jaar tot het verder opvolgen van het goedgekeurde LSB-plan. Zo o.m. volgde SPK het proces op van de invulling concept Sociaal Huis in Herenthout, werden thema's verder uitgediept in Beerse, en werd een intensieve begeleiding voor Hoogstraten opgestart met als doel de coördinatie van de uitvoering van hun LSB-plan.

Dubbeldiagnose

Sedert enkele jaren functioneert er in het arrondissement Turnhout een werkgroep van hulpverleners en eerstelijns werkers van diverse organisaties die overleg plegen over een doelgroep waar zij allen mee geconfronteerd worden, m.n. mensen met een psychiatrische problematiek én een verslavingsproblematiek. Gezien de complexe meervoudige problemen van deze mensen zien hulpverleningsorganisaties zich genoodzaakt samen te zitten en hun aanbod op elkaar af te stemmen. Dit is geen evidente opdracht, en de werkgroep vroeg ondersteuning aan SPK. N.a.v. de oproep kansarmoedebestrijding (WVG, 2008) schreef SPK een project uit om gericht te werken rond deze thematiek. Het project 'Gedeelde zorg voor mensen met dubbeldiagnose' werd goedgekeurd, is einde 2008 opgestart en loopt gedurende 2009.

Overleg sectoren welzijn en buitengewoon onderwijs

Op vraag van VGBO Kempen (Vrij Gesubsidieerd Buitengewoon Onderwijs) werd de welzijnssector uitgenodigd voor overleg rond de problematiek van leerlingen met beperkte draagkracht in het buitengewoon onderwijs (B.O.). Er blijkt een groeiende groep van leerlingen te zijn die ook binnen de ruime omkadering van het B.O. er niet in slagen te functioneren in de klas en de school. Een gerichte en structurele samenwerking met organisaties uit de gezondheids- en welzijnssector dringt zich op. SPK schreef hiervoor een project uit '(Her)motiveren en slaagkansen verhogen van leerlingen met beperkte draagkracht in het B.O.'. Einde 2008 lag dit ter goedkeuring voor bij de Minister van Onderwijs én de Minister van Welzijn.

Samenwerkingsverband Psyche Kempen

Psyche Kempen is een samenwerkingsverband van 15 organisaties uit de welzijnssector in het arrondissement Turnhout. Doelstelling is om de eerstelijns werkers, m.n. verpleegkundigen en maatschappelijk werkers, zorgkundigen, polyvalent verzorgenden en huishoudhulpen verder te professionaliseren. Dit jaar werd er gefocust op het samenstellen van een vorming over het thema 'omgaan met zorgvragers met symptomen van depressie'. Gedurende een jaar werd er met het vormingscentrum HIVSET, Turnhout toegewerkt naar een kwaliteitsvolle praktijkgerichte vorming op maat, die begin 2009 plaatsvindt.

kinderopvang-vzw KIKO

KIKO herbekeken

Na een bewogen jaar van personeelwissels en nieuwe uitdagingen, drong een evaluatie van de totale KIKO-dienstverlening zich op. De geruchten over een mogelijke overheveling van de FCUD-middelen naar de gemeenschappen waren tevens aanleiding tot het herbekijken van de prioriteiten van KIKO als koepelorganisatie van de buitenschoolse kinderopvang in het arrondissement Turnhout.

Op basis van een aantal brainstormsessies, individuele gesprekken met de lokale organisatoren van de aangesloten IBO's en intern overleg werkte KIKO een actieplan uit voor het komende jaar.

Naast basisopdrachten als het faciliteren van netwerkvorming en ervaringsuitwisseling en KIKO als belangenbehartiger van de Kempense IBO's, koos KIKO er expliciet voor om het pad van de individuele begeleiding en ondersteuning van de Kempense IBO's te bewandelen. Via deze weg wenst KIKO meer zicht te krijgen op de lokale behoeften en prioriteiten en zowel mee te zoeken naar mogelijke oplossingen, als ondersteuning te bieden bij de uitwerking van deze oplossingen.

Vzw KIKO hoopt hiermee op termijn de Kempense IBO's nog meer te versterken, zowel op kwantitatief als op kwalitatief vlak.

KIKO drukt stempel op beleid

In 2008 werden heel wat wijzigingen in de regelgeving voor de buitenschoolse kinderopvang doorgevoerd en kregen nieuwe beleidsmaatregelen (en daarmee samenhangend: nieuwe subsidiemogelijkheden) hun ingang.

De opvolging van deze nieuwigheden en de vertaling ervan naar de sector was voor vzw KIKO bijna dagelijkse kost.

Via diverse nieuwe platforms, denktanks en werkgroepen bracht KIKO de Kempense stem bij het Vlaamse beleid. Vzw KIKO verdedigde de stem van de Kempen bij het uitwerken van de nieuwe basisregelgeving inzake erkenning en subsidiëring van IBO's, bij de vertaling van het kwaliteitsdecreet in uitvoeringsbesluiten voor de IBO-sector, bij de implementatie van het nieuwe decreet brandveiligheid en het decreet opvoedingsondersteuning,

bij het aanwenden van subsidiemogelijkheden voor extra vakantieopvang, bij het uitwerken van een vergunningssysteem voor de totale kinderopvangsector, bij het uitwerken van een toekomstvisie voor de buitenschoolse kinderopvang, enz.

KIKOEN groeit

KIKOEN Retie groeide in één jaar tijd uit tot een succesvol initiatief met duidelijke kwaliteitsgaranties. De hoge mate van tevredenheid is af te leiden uit een stijging van het aantal aanwezige kinderen op naschoolse opvangmomenten en in vakantieperiodes.

Vanuit haar opdracht als gemandateerde voorziening, fungeert KIKOEN nu ook als leerschool voor medewerkers met beperkte ervaring in de sector. In 2008 werd één medewerkster met een sine-profiel aangeworven. Zij krijgt ondersteuning bij de ontwikkeling van de nodige basiscompetenties van het beroep 'begeleider in de buitenschoolse kinderopvang' via een begeleidings- en opleidingsplan en met ondersteuning van een vaste coach.

Ervaringsbewijs 'Begeleider in de BKO' is een succes

In 2008 namen 147 (al dan niet ervaren) begeleiders deel aan de procedure tot het behalen van een ervaringsbewijs 'Begeleider in de buitenschoolse kinderopvang'. Het merendeel kon dit bewijs nadien ook effectief op zak steken.

De vraag naar een ervaringsbewijs blijft stijgen, vooral naar aanleiding van de 50%-norm die in 2010 door alle IBO's moet behaald zijn. Sinds september 2008 zijn drie nieuwe testcentra operationeel. Om een gelijke kwaliteit van toegepaste methodiek en procedure na te streven stimuleert vzw KIKO overleg en samenwerking tussen de vier testcentra. Via tussentijdse evaluatiemomenten wordt gestreefd naar een uniforme methodiek inzake begeleiding van deelnemers en beoordeling van hun competenties, het maken van afspraken inzake doorverwijzing, het trekken van algemene conclusies, een gemeenschappelijk formuleren van beleidsaanbevelingen, enz. De gehanteerde instrumenten en methodieken van Buiten-Kans werden ter beschikking gesteld aan de nieuwe testcentra en er werd voor de nieuwe beoordelaars een stagemoment inzake 'observeren op de werkvloer' voorzien.

Platteland Kempen

Plattelandsonwikkeling werd in 2007 één van de nieuwe speerpunten voor SPK. 2008 is een succesvol jaar van onderzoek en conceptontwikkeling geworden.

De thematische doelstellingen zijn duidelijk bepaald. Het Kempense platteland en haar streekidentiteit zijn niet alleen het doel, maar ook het middel om economische ontwikkeling op het platteland te versterken. PLATO™-Platteland wordt dan weer de innovatieve methodiek, die zal bijdragen tot de doelstellingen. Het vernieuwende karakter van het project zit in de samenwerkingsverbanden, die gezocht en gevonden worden tussen erfgoedhouders en plattelandsondernemers.

Die doelstellingen en de methodische benadering hebben snel een gewillig oor gevonden bij twee partners: Stichting Kempen Goed en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) als trekker van het 'de Merode'-project.

Met steun van Europa/LEADER+ en SRE werd een vooronderzoek uitgevoerd naar de interesse voor plattelandsonwikkeling bij ondernemers en erfgoedhouders in de Turnhoutse en Noord-Brabantse Kempen. Het resultaat was ruim afdoende: er is vraag naar dergelijke projecten.

2008 was ook het jaar waarin de VLM aangaf gebruik te willen maken van deze dienstverlening van SPK en meer bepaald in het plattelandproject 'de Merode', wat zich situeert in het zuidoosten van de provincie Antwerpen, maar ook in de provincies Vlaams-Brabant en Limburg.

Dit alles heeft geleid tot twee projectvoorstellen in het kader van Interreg:

- Kempen Goed over de grenzen heen (met Noord-Brabant): binnen het projectvoorstel Groeikans en gekaderd in Interreg IV A;
- PLATO™ de Merode: binnen het projectvoorstel Collabor8 en gekaderd in Interreg IV B.

De start van beide projecten is respectievelijk voorzien in januari en maart 2009. Met beide projecten wil SPK 80 plattelandsondernemers en 40 erfgoedhouders bij elkaar brengen om twee jaar samen te werken aan professionalisering en streekgebonden exposure, maar vooral concrete samenwerking tussen ondernemers en erfgoedhouders, die economische en streekeigen meerwaarde biedt voor alle partners.

SPK vzw

Campus Blairon 714 - 2300 Turnhout
tel 014 71 11 10 - fax 014 42 89 41
www.spk.be - info@spk.be